

Sl. No. : 100526 **221(GE)**

(March, 2019)

Time : 3 Hours/

[Maximum Marks : 100]

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 6 વિભાગ અને 46 પ્રશ્નો છે.
- 2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
- 3) પ્રશ્નની સાથે લખેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- 4) પ્રશ્નની સૂચના પ્રમાણે જવાબ લખવા.
- 5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.

વિભાગ - A

નીચે આપેલા 1 થી 10 સુધીના હેતુલક્ષી પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ (A, B, C) પસંદ કરીને લખો. દરેકનો 1 ગુણ છે.

[10]

- 1) માહિતી સંચારને વધુ પ્રભાવશાળી બનાવવા માટે શેનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
(A) ગ્રાફિક્સ
(B) માલ્ટીમીડિયા
(C) ટેક્સ્ટ
- 2) સદીનું સૌથી લાંબુ અને આખું ચંદ્રગ્રહણ ક્યારે થયું હતું ?
(A) 27-જૂન-2018
(B) 27-જુલાઈ-2018
(C) 27-ઓગષ્ટ-2018

3) સંદેશા વ્યવહારની પ્રક્રિયા કેટલા માર્ગ હોય છે ?

(A) દ્વિમાર્ગી

(B) ચારમાર્ગી

(C) બહુમાર્ગી

4) ગુજરાતના નાયબ મુખ્યમંત્રી કોણ છે ?

(A) સૌરભ પટેલ

(B) નીતિન પટેલ

(C) કેશુભાઈ પટેલ

5) વિશ્વની સૌથી ઉંચામાં ઉંચી પ્રતિમા કઈ છે ?

(A) સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી

(B) સ્ટેચ્યુ ઓફ લિબટી

(C) સ્ટેચ્યુ ઓફ બુધ્યા

6) ઉપગ્રહ મારફત સંદેશા પ્રસારણમાં શેનો ઉપયોગ થાય છે ?

(A) રેઝિયમ

(B) α - કિરણ

(C) β - કિરણ

7) કમ્પ્યુટરની શોધ કોણે કરી ?

(A) ચાલ્સ બેબેજ

(B) ગ્રેહામ બેલ

(C) ચાલ્સ ડેવિડ

8) પત્ર વ્યવહારનું આધુનિક સ્વરૂપ ક્યું છે ?

(A) ઈન્ટરનેટ

(B) ઈ-મેઈલ

(C) ઈ-કોમર્સ

9) પેરેલલ માહિતી સંચાર એટલે શું ?

(A) ઉર્ધ્વગામી

(B) નિમ્નગામી

(C) સમકક્ષ

10) લેખિત માહિતી સંચારનું માધ્યમ ક્યું છે ?

(A) ટેલિફોન

(B) સભા

(C) પત્ર

વિભાગ - B

■ નીચે આપેલા 11 થી 20 પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે. [10]

11) ઈન્ટરનેટ એટલે શું ?

12) માહિતી સંચારની વ્યાખ્યા આપો.

13) હાઈવેર એટલે શું ?

14) ગુજરાતના શિક્ષણમંત્રી કોણ છે ?

15) S. T. D. નું પુરું નામ લખો.

16) અહેવાલ એટલે શું ?

- 17) D. O. પત્ર એટલે શું ?
- 18) માહિતી સંચારની શ્રાવ્યપદ્ધતિના બે ઉદાહરણ આપો.
- 19) ગુજરાતનો સ્થાપના દિન ક્યો છે ?
- 20) ફિલેક એટલે શું ?

વિભાગ - C

- નીચે આપેલા 21 થી 31 પ્રશ્નોના સંક્ષિપ્ત જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નોના 2 ગુણ છે. [22]
- 21) અહેવાલનો સંગ્રહ કરવો જોઈએ, કેમ ?
 - 22) કમ્પ્યુટરના હેતુઓ જણાવો.
 - 23) મેમોરેન્ડમ એટલે શું ?
 - 24) અનુસ્વારનો ખોટો ઉપયોગ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 - 25) અહેવાલના મુખ્ય તત્ત્વો કેયા - કયા છે ?
 - 26) ઉચ્ચારનું મહત્વ સમજાવો.
 - 27) કમ્પ્યુટરના પ્રકાર કેટલા છે ? કયા - કયા ?
 - 28) કાર્ય સંતોષ એટલે શું ?
 - 29) ઔપચારિક પત્ર એટલે શું ?
 - 30) માહિતી સંચારની પ્રક્રિયા દ્વિવાર્ગીય છે, કેમ ?
 - 31) માહિતી સંચારના પ્રકાર કેટલા છે ? કયા - કયા ?

વિભાગ - D

- નીચે આપેલા 32 થી 37 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો.
દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે.

[18]

- 32) વિષેયાત્મક ફિડલેક અને નિષેધાત્મક ફિડલેક વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
- 33) ઈન્ટરપુટ અને આઉટપુટ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- 34) અંગતપત્ર અને વાણિજ્ય પત્ર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
- 35) શાખ્દીક સંદેશા અને સાંકેતિક સંદેશા વચ્ચેનો તફાવત લખો.
- 36) માહિતી સંચારનું મહત્વ સમજાવો.
- 37) કૌશલ્ય વિકાસમાં સારી છાપ હોવી જરૂરી છે, સમજાવો.

વિભાગ - E

- નીચે આપેલા 38 થી 42 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 4 ગુણ છે.

[20]

- 38) માહિતી સંચારમાં કેવા માધ્યમોની પસંદગી કરશો ?
- 39) હોટેલમાં આગ લાગી છે, એક મેનેજર તરીકે તમે ક્યાં પગલાં લેશો ?
- 40) શિક્ષણમાં ફિડલેકની ભૂમિકા સમજાવો.

અથવા

અહેવાલ તૈયાર કરવાની રીત જણાવો.

- 41) કમ્પ્યુટરના ઉપયોગો જણાવો.
- 42) વાણિજ્ય પત્રનું મહત્વ સમજાવો.

વિભાગ - F

■ નીચે આપેલા 43 થી 46 નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નનો છે. દરેક પ્રશ્નના 5 ગુણ છે.

[20]

43) મૌખિક અને લેખિત સંદેશામાં વિકૃત અર્થધટન સમજાવો.

44) માહિતી સંચારનાં કોઈપણ પાંચ તત્ત્વો વિશે સમજાવો:

45) માહિતી સંચારની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

46) R. P. S. વિદ્યાલયમાં ધોરણ 9-10 માટે અંગેજ વિષયના શિક્ષક તરીકે જોડાવા માટે સંપૂર્ણ બાયોડેટા સાથેની અરજીપત્ર તૈયાર કરો.

અથવા

માહિતી સંચારની પ્રક્રિયા આફ્ઝિ દોરી સમજાવો.

(63)

Seat No.:

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. :

221(E)

(March, 2019)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

Instructions :

- 1) This question paper contains Six sections and total 46 questions.
- 2) All questions are compulsory. Options are internal.
- 3) Figures at the right side indicate full marks of the questions.
- 4) Answer according to instructions of the questions.
- 5) Start new section on a new page.

SECTION - A

■ Questions from 1 to 10 are objective type. Select and write the correct option (A, B, C) from the following questions.

Each question carries 1 mark :

[10]

- 1) Which factors make information for communication more effective?
 - (A) graphics
 - (B) Multi-Media
 - (C) Text
- 2) When there was the longest and full eclipse of the century?
 - (A) 27 June, 2018
 - (B) 27 July, 2018
 - (C) 27 August, 2018

- 3)** How many ways of process of communication are there?
(A) two ways
(B) four ways
(C) multi ways
- 4)** Who is the Deputy Chief Minister of Gujarat?
(A) Saurabh Patel
(B) Nitin Patel
(C) Keshubhai Patel
- 5)** Which is the tallest statue in the world?
(A) statue of unity
(B) statue of liberty
(C) statue of Buddha
- 6)** Which rays are used in communication through satellite?
(A) Radium
(B) α - rays
(C) β - rays
- 7)** Who invented the computer?
(A) Charles Babbage
(B) Graham Bell
(C) Charles David
- 8)** Which is the modern form of letter correspondence?
(A) Internet
(B) e-mail
(C) e-commerce

- 9) What is parallel communication?
- (A) upward
(B) downward
(C) equally distant
- 10) Which of the following mediums is written communication?
- (A) telephone
(B) assembly
(C) letter

SECTION - B

■ Questions from 11 to 20 are very short answer type. Answer them in one sentence each. Each question carries 1 mark.

[10]

- 11) What is Internet?
- 12) Write the definition of communication.
- 13) What is hardware?
- 14) Who is the Education Minister of Gujarat?
- 15) Write the full form of S. T. D.
- 16) What is Report?
- 17) What is D. O. letter?
- 18) Give two examples of audio communication.
- 19) Which day is considered as establishment day of Gujarat?
- 20) What is feed-back?

SECTION - C

- **Questions from 21 to 31 are short answer type. Each question carries 2 marks.**

[22]

- 21) We should stock the Report. Why?
- 22) Find out the objectives of computer.
- 23) What is memorandum?
- 24) Explain - sign indicating nasal sound with the help of example.
- 25) What are the main substances of report?
- 26) Write importance of pronounce.
- 27) How many kinds of computer are there? Which are they?
- 28) What is job satisfaction?
- 29) What is formal letter?
- 30) Communication process is two way, why?
- 31) How many kinds of communication are there? Which are they?

SECTION - D

- **Answer the questions from 32 to 37 to the point. Each question carries 3 marks.**

[18]

- 32) Write differences between positive feedback and negative feedback.
- 33) Write differences between input and output

- 34) Write differences between personal letter and business letter.
- 35) Write differences between wordly messages and signed messages.
- 36) Write importance of communication.
- 37) Explain good impression in development of skilfulness.

SECTION - E

■ Answer the questions from 38 to 42 to the point. Each question carries 4 marks.

[20]

- 38) Which types of mediums are selected in communication?
- 39) As a manager what steps would you take when fire is spread in a hotel?
- 40) Explain the role of feed-back in education.

OR

How do you prepare the method of report?

- 41) Write the uses of computer.
- 42) Write importance of a business letter.

SECTION - F

■ Questions from 43 to 46 are essay type. Each question carries 5 marks.

[20]

- 43) Write distortion in oral and written communication.
- 44) Describe any five elements of communication.
- 45) Describe the characteristics of communication.

- 46) Write an application for the joining of an English teacher for std. 9 to 10 in R. P. S. School.

OR

Explain through figure the process of communication.

